

УДК 351.777(477):502.131.1:620.92

Горбач Вікторія,

аспірантка,

Волинський національний університет імені Лесі Українки,

старший викладач кафедри менеджменту,

Волинський інститут імені В'ячеслава Липинського

ПрАТ «ВНЗ «МАУП»,

м. Луцьк

Horbach.Viktoriia@vnu.edu.ua

РОЛЬ МІНІСТЕРСТВА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ У РЕАЛІЗАЦІЇ НИЗЬКОВУГЛЕЦЕВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Для оцінки ефективності низьковуглецевої політики важливим є дослідження її інституційної структури реалізації. В Україні впровадженням низьковуглецевої концепції займається низка інституцій різного рівня, які взаємодіють між собою у напрямку протидії змінам клімату.

Реалізацію низьковуглецевої політики здійснюють органи виконавчої влади на чолі з вищим органом виконавчої влади – Кабінетом Міністрів України. КМУ забезпечує розроблення загальнонаціональних низьковуглецевих програм та підтримку інституційної спроможності їх втілення, виконує функцію контролю та координації діяльності системи органів виконавчої влади у впровадженні кліматично нейтрального розвитку та виконанні міжнародних зобов'язань.

Серед урядових органів провідну роль у забезпеченні переходу до низьковуглецевого розвитку відіграє Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. Так, одним з основних завдань Міндовкілля є забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері охорони атмосферного повітря,

моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів з установок, розташованих на території України, а також регулювання озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів, охорони озонowego шару та запобігання зростанню рівня глобального потепління, зміни клімату і виконання вимог Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, Кіотського протоколу до неї та Паризької угоди [1].

На Міністерство покладено функції здійснення підготовки проектів нормативно-правових актів, що стосуються протидії змінам клімату, визначення методик оцінки викидів та поглинання парникових газів, впровадження механізмів скорочення викидів парникових газів, забезпечення співпраці із міжнародними організаціями, виконання міжнародних зобов'язань щодо протидії змінам клімату, ведення кадастру викидів та абсорбції парникових газів тощо. Таким чином, розглянутий орган влади визначає кліматичну політику та стратегію низьковуглецевого розвитку держави.

Для систематичного моніторингу викидів та абсорбції парникових газів у складі Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України функціонує Бюджетна установа «Національний центр обліку викидів парникових газів». Вона забезпечує збирання, оброблення, систематизація, аналіз, накопичення та зберігання інформації, необхідної для проведення підготовки національного кадастру антропогенних викидів та абсорбції парникових газів, а також удосконалення національної системи оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів, які не регулюються Монреальським протоколом про речовини, що руйнують озоновий шар [2].

Окрім того, Міндовкілля підпорядковується Державна екологічна інспекція України, яка здійснює контроль за дотриманням вимог законодавства у сфері моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів.

Отже, Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України є основним органом формування і реалізації державної кліматичної політики та забезпечення імплементації міжнародних зобов'язань у національну низьковуглецеву стратегію.

Список використаних джерел:

1. Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 черв. 2020 р № 614, поточна редакція від 26 вер. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/614-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення 05.05.2025).

2. Положення про Бюджетну установу «Національний центр обліку викидів парникових газів»: Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 07 груд. 2020 р. № 339. URL: <https://mepr.gov.ua/documents/pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-byudzhetnu-ustanovu-natsionalnyj-tsentr-obliku-vykydiv-parnykovyh-gaziv/> (дата звернення 25.05.2025).